

Agenda – Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Lleoliad:	I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
O bell – Fideo gynhadledd ar Zoom	Robert Donovan
Dyddiad: Dydd Mercher, 13 Gorffennaf 2022	Clerc y Pwyllgor 0300 200 6565
Amser: 09.30	SeneddEconomi@senedd.cymru

Rhag-gyfarfod preifat (09.15–09.30)

Cyfarfod cyhoeddus (09.30–10.30)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau (09.30)

2 Papur(au) i'w nodi (09.30)

2.1 Llythyr gan Gadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol ar Ymchwil Feddygol at Weinidog yr Economi

(Tudalennau 1 – 6)

Dogfennau atodol:

Y Grŵp Trawsbleidiol ar Ymchwil Feddygol

2.2 Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol

(Tudalen 7)

Dogfennau atodol:

Hyrwyddo diwylliant Cymru a Chwpan y Byd (pêl-droed)

2.3 Llythyr gan Weinidog yr Economi

(Tudalennau 8 – 9)

Dogfennau atodol:

Orthios Eco Parks Ltd, Ynys Môn

2.4 Llythyr gan y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

(Tudalen 10)

Dogfennau atodol:

Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Diwygiadau Amrywiol) 2022

2.5 Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

(Tudalen 11)

Dogfennau atodol:

Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol: Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol

2.6 Llythyr gan y Cadeirydd at Weinidog yr Economi

(Tudalennau 12 – 16)

Dogfennau atodol:

Asesu ac Ardystio Cydymffurfiaeth UKCA

Llythyr gan Ed Evans, Cadeirydd Cynghrair Ffederasiwn Adeiladu Cymru

(Saesneg yn unig)

2.7 Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith

(Tudalennau 17 – 19)

Dogfennau atodol:

Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol

2.8 Llythyr at Gadeirydd y Pwyllgor Busnes

(Tudalen 20)

Dogfennau atodol:

Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer Bil Banc Seilwaith y DU

2.9 Llythyr gan Tim Peppin, Cyfarwyddwr Adfywio a Datblygu Cynaliadwy

(Tudalennau 21 – 22)

Dogfennau atodol:

Ymchwiliad i Reoliadau Adnoddau Dŵr (Rheoli Llygredd Amaethyddol)

(Cymru) 2021

2.10 Llythyr gan Weinidog yr Economi

(Tudalen 23)

Dogfennau atodol:

Cyfarfod y Fforwm Masnach Gweinidogol

2.11 Llythyr gan y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

(Tudalen 24)

Dogfennau atodol:

Ymgynghoriad ar y Cyd-ddatganiad Pysgodfeydd drafft

2.12 Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Cyllid

(Tudalennau 25 – 27)

Dogfennau atodol:

Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2023–24

2.13 Llythyr gan Weinidog yr Economi

(Tudalen 28)

Dogfennau atodol:

Gwybodaeth ychwanegol yn dilyn y cyfarfod ar 15 Mehefin ynghylch gwariant

ERF

2.14 Llythyr gan Weinidog yr Economi

(Tudalennau 29 – 34)

Dogfennau atodol:

Ymateb i lythyr gan y Cadeirydd – Horizon Europe

Llythyr gan y Cadeirydd at Weinidog yr Economi – Horizon Europe

2.15 Llythyr gan y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad

(Tudalen 35)

Dogfennau atodol:

Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol: Y Pwyllgor Sefydlog
Rhyngweinidogol

3 Cytundeb Masnach Rydd rhwng y DU a Seland Newydd

(09.30–10.30)

(Tudalennau 36 – 48)

Sam Lowe, Cyfarwyddwr Masnach, Flint-Global

Emily Rees, Uwch-gymrawd yn y Ganolfan Ewropeaidd ar gyfer Economi
Wleidyddol Ryngwladol

Yr Athro Michael Gasiorek, Prifysgol Sussex

Dogfennau atodol:

Briff Ymchwil

4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod

(10.30)

5 Preifat

(10.30–11.15)

(Tudalennau 49 – 51)

Trafod y dystiolaeth yn dilyn y cyfarfod

Briff ar Gytundebau Rhyngwladol

Cynllunio Strategol

Dogfennau atodol:

Cytundeb Rhyngwladol: Penderfyniad i ddiwygio Rheolau Tarddiad y
Cytundeb Masnach Rydd rhwng y DU a'r Swistir (Saesneg yn unig)

Vaughan Gething MS
Minister for Economy
Welsh Government

Dear Minister

I am writing first to offer my sincere thanks to you for speaking at the most recent meeting of the Cross Party Group on Medical Research. I am particularly thankful for your insights around the potential of Medical Research to contribute to Wales's economic recovery from the Covid-19 pandemic and hope that you will consider the contributions of the Fraser of Allander Institute and British Heart Foundation Cymru this in any future budget discussion.

I understand your time is valuable and we appreciate your attendance for the limited time you have available. I have included with this letter the minutes of the meeting for your perusal. As you will see from the minutes after your contribution to the meeting, there were several areas of discussion which I promised Members of the Group I would raise with you for your response.

1. Though the team were able to construct an appropriate model with accurate findings, James Black who worked on the Fraser of Allander Institute report explained how the methodology for the study was constrained in its ability to model and compare Wales against the other UK nations. The team were unable to access the Input-Output table from the Welsh Government, preventing them from constructing a high-quality model for Wales. James explained that this apparent lack of transparency is being reconsidered by the Welsh Government. Are you able to shine further light on the situation and reassure the CPG that the Input-Output table will be made available for researchers to utilise in future studies?
2. The news that the Welsh Government will in the not-too-distant future consult on its new cross-portfolio Research and Innovation strategy is welcome. The commitment you made to write to me as Chair of the CPG to draw upon the Group's insight and expertise is also welcome.
3. Due to the cross-cutting nature of the planned strategy the CPG will also send copies of this covering note and CPG minutes to relevant Senedd scrutiny committee Chairs and Clerks to ensure they are also aware of this critically important piece of work in terms of their forward work planning. Any timetable from the Welsh Government concerning publication of a draft strategy for consultation would be welcome.

4. The CPG would also welcome your thoughts concerning whether the new strategy will come with a commitment to increased Welsh Government spending on medical research infrastructure which is desperately needed.
5. You shared with the CPG insight concerning the meetings you have had with the UK Government at which you lobbied on behalf of research in Wales. Can the Welsh Government furnish the CPG with a more detailed briefing on the content and scope of these meetings. This will assist the CPG in establishing recommendations which support an inter-Governmental approach.
6. Finally, my colleague Altaf Hussein MS described his own personal frustration developing a surgical innovation, and the lack of support for realising an idea. We would welcome your thoughts concerning the Welsh Government support available to individuals to innovate in a clinical setting.

Once again, your contribution was appreciated by all who attended the meeting of the CPG and we all look forward to your response.

Yours sincerely

A handwritten signature in black ink that reads "Russell George". The signature is written in a cursive style with a long horizontal flourish underneath.

Russell George MS

Chair, the Cross Party Group on Medical Research

Cc.

Clerk, Health and Social Care Committee
Chair and Clerk, Children, Young People and Education Committee
Chair and Clerk, Climate Change, Environment, and Infrastructure Committee
Chair and Clerk, Economy, Trade and Rural Affairs Committee
Altaf Hussein MS

Ein cyf: DC-VG-00424-22

Russell George AS
Cadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol ar Ymchwil Feddygol

13 Mehefin 2022

Annwyl Russell

Diolch am ei llythyr yn dilyn cyfarfod y Grŵp Trawsbleidiol ar Ymchwil Feddygol ar 27 Ebrill ac am ddarparu rhagor o gwestiynau, y ceir atebion iddynt isod.

Sicrwydd y bydd y tabl mewnbwn-allgynnyrch ar gael i ymchwilwyr ei ddefnyddio mewn astudiaethau yn y dyfodol.

Mae angen ystadegau manwl, amserol o ansawdd uchel er mwyn cefnogi'r gwaith o lunio polisiau yng Nghymru a ledled y DU. Mae hyn yn enwedig o bwysig o gofio bod pwerau datganoledig cynyddol, ymadael â'r UE a COVID-19 yn newid y strwythur economaidd a'r cysylltiadau rhwng gwahanol ranbarthau.

Tablau cyflenwad a defnydd (SUT) yw asgwrn cefn cyfrifon gwladol, ac maent yn casglu ynghyd yr holl ddata ar allgynnyrch, mewnbwn, gwerth ychwanegol gros, incwm a gwariant sydd ar gael, a hynny mewn fframwaith cyson. Maent yn cyflwyno cyfrifon o weithgarwch economaidd ardal ac yn chwarae rhan bwysig mewn sicrhau ansawdd cyfrifon gwladol. Mae tablau mewnbwn-allgynnyrch (IOT) yn deillio o'r tabl cyflenwad a defnydd ac yn cyfrannu at asesiadau o effaith a modelau economaidd, y gellir eu defnyddio i ddadansoddi effeithiau polisiau cenedlaethol.

Cyhoeddodd Prifysgol Caerdydd dablau mewnbwn-allgynnyrch ar gyfer Cymru yn 2007. Oherwydd oedran y data hyn ac ansicrwydd ynghylch eu dilysrwydd, nid ystyrir bod yr ystadegau hyn yn addas i'r diben mwyach.

Dyma'r rheswm y cymeradwyodd y Gweinidog Cyllid hyd at £1.05 miliwn yn ddiweddar, ar gyfer y tair blynedd nesaf, er mwyn gwella ystadegau economaidd i Gymru drwy sefydlu rhaglen fewnol o waith i ddatblygu tablau mewnbwn-allgynnyrch i Gymru.

Bydd datblygu tablau mewnbwn-allgynnyrch yn fewnol yn rhoi mwy o reolaeth, dylanwad ac arweinyddiaeth i Lywodraeth Cymru dros ddatblygiad y gwaith hwn, ac yn cynnig cyfle i ddatblygu arbenigedd yn fewnol. Rydym yn bwriadu gweithio'n agos gydag arbenigwyr o Brifysgol Caerdydd ar y rhaglen waith hon, a byddwn yn

ymgyngori â chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru, yn ogystal â sefydliadau allanol, er mwyn deall yr angen ymhlith defnyddwyr am yr ystadegau hyn.

I wella ansawdd y data sy'n ofynnol ar gyfer tablau cyflenwad a defnydd a thablau mewnbwn-allgynnyrch ac i sicrhau bod data o'r fath ar gael yn fwy didrafferth, bydd angen i ni hefyd gynyddu'r cyllid ar gyfer arolygon presennol lle mae maint y sampl ar gyfer Cymru yn fach.

Fodd bynnag, nid yw datblygu tablau mewnbwn-allgynnyrch yn dasg gyflym. Oherwydd natur dechnegol y gwaith, yr angen i gasglu data ychwanegol, a'r bylchau amser sy'n gysylltiedig â'r arolygon hyn, mae'n annhebygol y câi tablau mewnbwn-allgynnyrch eu cyhoeddi tan 2024-25, er ei bod yn bosibl y bydd data arbrofol ar gael ynghynt na hynny.

Ymrwymiad i ysgrifennu at Russell George AS fel cadeirydd y grŵp trawsbleidiol er mwyn defnyddio mewnwelediad ac arbenigedd y grŵp i gyfrannu at yr ymgynghoriad ar ei strategaeth arloesi drawsbotffolio newydd, ac er mwyn darparu amserlen ar gyfer cyhoeddi'r strategaeth ddrafft er mwyn ymgynghori arno.

Rydym yn gweithio gydag aelodau dynodedig o Blaid Cymru ar hyn o bryd, yn unol â'r ymrwymiad yn y Cytundeb Cydweithio i ddatblygu strategaeth arloesi newydd ar y cyd. Mae'n bwysig ein bod yn cwblhau ein gweithgareddau ymgysylltu a chynnwys, ac yn cydymffurfio â'r Cytundeb Cydweithio ac amserlen y Senedd, er mwyn sicrhau ymrwymiad trawslywodraethol o ran y ffordd orau ymlaen.

Ar hyn o bryd, bwriedir cyhoeddi'r strategaeth yn ystod yr hydref, ac rwyf wedi gofyn i fy swyddogion arloesi gysylltu â chi pan fyddwn yn cyhoeddi'r drafft er mwyn ymgynghori arno.

A fydd ymrwymiad gan Lywodraeth Cymru i gynyddu gwariant ar seilwaith ymchwil feddygol yn cyd-fynd â'r strategaeth newydd?

Mae Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru wedi sicrhau cytundeb cyllido rheolaidd pellach gwerth £5 miliwn ar gyfer 2022–23 gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, gan gynyddu ei gyllideb i £47 miliwn y flwyddyn.

Bydd hyn yn ei gwneud yn bosibl i'r Ganolfan Dystiolaeth COVID gwmpasu meysydd polisi (nad ydynt yn ymwneud â COVID) mewn modd mwy cyffredinol, ac yn cefnogi'r gwaith o weithredu Strategaeth y DU ar gyfer Ymchwil Feddygol er mwyn sicrhau bod y GIG yn dod yn gorff sy'n canolbwyntio ar bobl ac sydd wedi'i alluogi'n ddigidol o safbwynt ei ddull o gynnal ymchwil; sefydlu menter Cyfadran Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru i hybu llwybrau gyrfa ym maes ymchwil a datblygu cynlluniau gwobrwyo personol newydd i fynd i'r afael â bylchau yn y llwybrau presennol yng Nghymru; gweithredu strategaeth ymchwil canser Cymru, ynghyd â buddsoddiadau newydd mewn gwaith ymchwil a datblygu ym maes gofal cymdeithasol er mwyn mynd i'r afael â lefelau traddodiadol isel o ran capasiti ymchwil.

Briff manylach ar gwmpas a chynnwys y cyfarfodydd â Llywodraeth y DU pan lobiodd y Gweinidog ar ran y sector ymchwil yng Nghymru.

Er bod cynnwys y cyfarfodydd rhwng Gweinidogion a swyddogion Llywodraeth Cymru a'u Gweinidogion a swyddogion cyfatebol yn Llywodraeth y DU ac yn y gweinyddiaethau datganoledig yn parhau i fod yn sensitif ac yn aml yn fasnachol gyfrinachol, gallaf eich sicrhau y manteisir ar bob cyfle i hyrwyddo Cymru ac i weithio tuag at sicrhau'r canlyniadau gorau posibl ar gyfer ein huchelgeisiau o ran economi a phobl Cymru.

Diffyg cefnogaeth ar gyfer arloesi ym maes llawfeddygaeth, a manylion unrhyw gymorth gan Lywodraeth Cymru sydd ar gael i unigolion i'w galluogi i arloesi mewn lleoliad clinigol.

Mae ystod o lwyfannau cymorth ac ymyriadau a ariennir gan Lywodraeth Cymru yn bodoli, fel rhan o'n hecosystem arloesi ehangach ym maes iechyd a gofal, er mwyn cefnogi a datblygu arloesedd.

Ein tair prif fenter yw (darperir dolenni a disgrifiadau isod)

- Hwb Gwyddorau Bywyd Cymru
- Cyflymu Cymru
- AgorIP

Nod [Hwb Gwyddorau Bywyd Cymru | Gwyddorau Bywyd \(lshubwales.com/cy\)](https://lshubwales.com/cy) yw helpu i drawsnewid iechyd a lles economaidd y wlad drwy:

1. Cyflymu'r broses o ddatblygu a mabwysiadu atebion arloesol sy'n diwallu anghenion iechyd a gofal cymdeithasol Cymru.
2. Gweithio mewn partneriaeth â diwydiant er mwyn hybu datblygu economaidd ar draws y sector gwyddorau bywyd yng Nghymru, sbarduno twf busnesau a chreu swyddi.

Er mwyn helpu i sicrhau bod hyn yn digwydd, rydym yn cefnogi cydweithwyr ym maes iechyd a gofal cymdeithasol ledled Cymru i ddeall yr heriau a'r pwysau y gall sefydliad eu hwynebu. Ar ôl eu nodi, rydym yn gweithio gyda diwydiant i gyrchu atebion arloesol a chefnogi'r gwaith o'u datblygu er mwyn ymateb i'r heriau hyn.

Mae [Cyflymu Cymru | Gwyddorau Bywyd \(lshubwales.com/cy\)](https://lshubwales.com/cy) wedi'i ariannu ar y cyd gan Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop, Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru, Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru, prifysgolion, Hwb Gwyddorau Bywyd Cymru a byrddau iechyd GIG Cymru.

Mae Cyflymu yn helpu arloeswyr yng Nghymru i drosi eu syniadau yn atebion fel bod modd eu mabwysiadu yn y sector iechyd a gofal.

Arweinir Accelerate gan Hwb Gwyddorau Bywyd Cymru, mewn partneriaeth â [Phrifysgol Caerdydd](#) (Cyflymu Arloesi Clinigol), [Prifysgol Abertawe](#) (Y Ganolfan Technoleg Gofal Iechyd) a [Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant](#) (Y Ganolfan Arloesi Technolegau Cynorthwyol). Yn hytrach na darparu cyllid neu grantiau, mae'r rhaglen hon yn cynnig y cyfle i fusnesau bach a chanolig a mentrau yng Nghymru gyrchu arbenigedd academiaidd a chael mynediad i'r cyfleusterau diweddaraf y mae eu hangen ar arloeswyr ac entrepreneuriaid i wireddu eu syniadau.

Gall Cyflymu wneud y canlynol: Tudalen y pecyn 5

- Nodi cydweithrediadau ym maes ymchwil a datblygu.
- Cysylltu hyn ag arbenigwyr ym meysydd technoleg iechyd, profiad y defnyddiwr ac ymgysylltu clinigol.
- Helpu i lywio ecosystem gymorth y gwyddorau bywyd.

Mae [AgorIP](#) yn ddull newydd o ymdrin ag arloesi a all helpu i sicrhau bod syniadau ac arloesedd yn dwyn ffrwyth.

Diolch i gymorth gan yr UE a Llywodraeth Cymru, gall AgorIP eich helpu i wireddu potensial eich syniad, eich cynnyrch neu eich ymchwil. Mae ein tîm o arbenigwyr ar gael i'ch helpu i gyflwyno eich eiddo deallusol (IP) i'r farchnad a'i helpu i fod yn llwyddiant masnachol.

O safbwynt busnes a'r economi, drwy [Busnes Cymru \(llyw.cymru\)](#) cynigir llwybr i unigolyn â syniad gael cymorth gan Lywodraeth Cymru. Bydd Busnes Cymru yn ystyried pa un ai atgyfeirio achosion at y Tîm Arloesi neu'r Tîm Mentergarwch, neu wasanaethau eraill, gan ddibynnu ar yr hyn sydd fwyaf priodol.

O ran y cymorth ar gyfer busnesau sy'n gysylltiedig ag iechyd, dros oes y cynllun SMARTCymru presennol sydd wedi'i ariannu gan yr UE, a'n cynllun Datblygu, Ymchwil ac Arloesi COVID, mae Llywodraeth Cymru wedi cefnogi 89 o fusnesau i gyflawni 123 o brosiectau, gyda chyfanswm cymorth grant o £9,012,404 a chyfanswm costau prosiectau o £16,745,404.

Yn gywir,

Vaughan Gething AS
Gweinidog yr Economi

Copi i:

Glerc y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Cadeirydd a Chlerc y Pwyllgor Plant Pobl Ifanc ac Addysg
Cadeirydd a Chlerc y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
Cadeirydd a Chlerc Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig
Altaf Hussein AS

Mark Drakeford AS
Y Prif Weinidog
Llywodraeth Cymru

Dyddiad: 17 Mehefin 2022

Pwnc: **Hyrwyddo diwylliant Cymru a Chwpan Pêl-droed y Byd**

Annwyl Mark,

Yn dilyn llwyddiant tîm pêl-droed cenedlaethol dynion Cymru i gymhwyso ar gyfer rowndiau terfynol Cwpan y Byd FIFA 2022 yn Qatar, byddwn yn ddiolchgar pe gallech amlinellu'r gwaith y bydd Llywodraeth Cymru yn ei wneud i wneud yn fawr o'r cyfle hwn.

Byddwn yn ddiolchgar pe gallech nodi'r hyn y bydd y Llywodraeth yn ei wneud i sicrhau y bydd y gwelededd byd-eang cynyddol yn cael ei ddefnyddio i hyrwyddo diwylliant Cymru ac i gynyddu cyfleoedd economaidd, naill ai drwy sianeli sefydledig fel y Swyddfeydd Tramor presennol, neu drwy greu partneriaethau newydd i fanteisio ar y potensial ar gyfer hyrwyddo Cymru i'r byd.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Paul Davies AS, Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig, oherwydd rwy'n credu bod gan y Pwyllgor hwnnw hefyd ddiddordeb yn y mater hwn.

Yn gywir,

Delyth Jewell AS

Cadeirydd

Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol

Paul Davies AS
Cadeirydd: Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

17 Mehefin 2022

Annwyl Paul,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 9 Mehefin ar ran Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig.

Hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i roi sylw i'ch pwyntiau yn eu tro.

O fewn dyddiau i gyhoeddi'r cau, roedd fy swyddogion wedi sefydlu tasglu i gefnogi gweithwyr Orthios a oedd wedi colli eu swyddi. Roedd y grŵp yn cynnwys cynrychiolwyr asiantaethau allweddol gan gynnwys Awdurdod Lleol Ynys Môn, yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP), Cyngor ar Bopeth (CAB), Môn CF, Busnes Cymru, Gyrfa Cymru a Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.

Roedd eu gweithredu ar unwaith, dan arweiniad Môn CF a CAB, yn cynnwys trefnu ffair swyddi a fynychwyd gan dros 70 o gyn-weithwyr. Daeth nifer o asiantaethau i'r digwyddiad ac roeddent yn gallu cynnig cyngor a chefnogaeth. Yn ogystal, ar y diwrnod cynigiwyd talebau banc bwyd.

Roedd nifer o fusnesau lleol hefyd yn bresennol, ac mae'n bleser gennyf eich hysbysu bod nifer o gyn-weithwyr wedi sicrhau gwaith newydd ar y diwrnod. Ymhlith y busnesau a gynigiodd waith mae Llongau Gwynedd (Logisteg), Kempston Electricals (gweithgynhyrchu), Mona Dairy a 2 Sisters (Bwyd) a Williams a Goodwin (Asiantau Eiddo). At hynny, mae'n bleser gennyf hefyd roi gwybod i chi bod Voscap, gweinyddwyr y safle a'r adeiladau, wedi ail-gyflogi 8 o gyn-staff Orthios i gynnal y safle yn ystod y broses.

Gan gefnogi'r gweithwyr, creodd Môn CF dudalen Facebook a grŵp WhatsApp i gyfathrebu a rhannu y cymorth sydd ar gael. Roedd hyn yn cynnwys taflen wybodaeth ddwyieithog a grëwyd gan y Tasglu yn tynnu sylw at fanylion cyswllt yr asiantaethau allweddol a'r cymorth y maent yn ei ddarparu. Unwaith eto, crëwyd hyn o fewn ychydig ddyddiau.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 8
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ar ôl sicrhau gwaith, mae unigolion wedi gofyn am gymorth ychwanegol ac mae'r Adran Gwaith a Phensiynau wedi gallu helpu drwy dalu costau teithio i hawlwy. Rwyf hefyd wedi cael gwybod i geisiadau y rhai a wnaeth gais am gymorth drwy raglen ReAct Llywodraeth Cymru wedi'u cymeradwyo o fewn ychydig ddyddiau, gan eu galluogi i ddechrau hyfforddiant ar unwaith. Rydym hefyd wedi gallu defnyddio'r rhaglen ReAct i fonitro'r cyrsiau hyfforddi ar gyfer y rhai sydd eto i sicrhau gwaith newydd sydd wedi mynychu neu'n bwriadu gwneud hynny. O'r wybodaeth sydd gennym, mae ystod eang o hyfforddiant wedi'i gynnal. Fel y byddai rhywun yn rhagweld, mae llawer iawn o'r hyfforddiant yn berthnasol i broffesiynau'r sector, ond rydym hefyd yn ymwybodol o unigolion a allai fod yn chwilio am heriau newydd ac sydd wedi cofrestru ar gwrs hyfforddi sy'n berthnasol i'w dyheadau.

Er bod y tasglu'n cydnabod nad yw'n bosibl olrhain yr holl gyn-weithwyr, maent wedi bod yn defnyddio'r sianeli cyfryngau cymdeithasol unwaith eto mewn ymgais i estyn allan at yr unigolion hyn.

Roedd yr effaith ar y gadwyn gyflenwi hefyd yn bryder i'r tasglu. Drwy sianeli cyfathrebu Busnes Cymru, rydym wedi estyn allan at unrhyw fusnes posibl a allai fod wedi cael ei effeithio, gan gyfeirio at y gweinyddwyr yn ogystal â chasglu unrhyw ymholiadau mwy cyffredinol am gymorth.

Mae'r ddau weinyddwr bellach wedi cyflwyno eu cynigion priodol gyda Thŷ'r Cwmnïau ac wedi nodi y byddant yn ceisio realeiddio eiddo ac asedau er mwyn dosbarthu i gredydwyr yn ôl eu safle mewn unrhyw hierarchaeth daliadau. Ar hyn o bryd, nid yw'n glir a fydd unrhyw fusnesau yng Nghymru ar y rhestr credydwyr yn derbyn unrhyw daliad.

Ers i'r cyhoeddiad gael ei wneud, mae swyddogion wedi bod yn parhau i drafod gyda'r gweinyddwyr ynglŷn â dyfodol y safle, lle bu cryn ddiddordeb. Mae'r gweinyddwyr wedi derbyn tua 65 o ymholiadau, gyda 15-18 o gwmnïau yn ymweld â'r safle ar draws dau ddiwrnod agored a drefnwyd ym mis Mai. Mae gweinyddwyr yn rhagweld y bydd hyn yn arwain at gyflwyno 8-10 o geisiadau difrifol. Pan fydd swyddogion wedi derbyn ymholiadau uniongyrchol gan bartïon â diddordeb, maent wedi eu cyfeirio at y gweinyddwyr.

Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau oedd 17 Mehefin ac nid ydym yn disgwyl diweddariad pellach gan y gweinyddwyr tan 30 Mehefin, gan ganiatáu iddynt adolygu'r ceisiadau a dderbyniwyd. Os a phan fydd cynigydd a ffeirir yn dod i'r amlwg neu'n cael cyfnod o neilltuo i gwblhau bargaen, bydd swyddogion yn hapus i drafod eu cynigion yn fanwl a chefnogi opsiynau.

Ni fydd unrhyw drafodaethau manwl ar gymorth yn cael eu cynnal gyda phartïon â diddordeb cyn i'r cynigydd a ffeirir ddod i'r amlwg er mwyn osgoi unrhyw bosibilrwydd y byddai hyn ond yn chwyddo'r ceisiadau sy'n cystadlu am y safle ac yn cynyddu unrhyw gais ariannol gan Lywodraeth Cymru yn ddiangen.

Yn ystod cyfarfod diwethaf grŵp y Tasglu (7 Mehefin), cynigiodd swyddogion Llywodraeth Cymru y dylid datblygu dogfen ganllaw ar gyfer yr ymgeisydd llwyddiannus, gan gynnwys manylion asiantaethau allweddol a'r gymorth y maent yn ei gynnig. Er ei fod yn cydnabod nad oes rheidrwydd ar yr ymgeisydd llwyddiannus i ymgysylltu ag unrhyw asiantaethau, teimlwyd y byddai hyn yn ffordd dda o agor deialog.

Ar faterion eraill, mae 8-9 tunnell o blastig gwastraff ar y safle o hyd sy'n risg posibl ac mae Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn monitro'r deunydd o ran sefydlogrwydd a thymheredd yn rheolaidd. Mae CNC wedi dweud wrth y Gweinyddwyr bod angen dileu'r gwastraff erbyn diwedd mis Tachwedd, a allai fod yn broblem os nad yw'r broses werthu wedi'i chwblhau erbyn hynny gan mai'r Gweinyddwyr fyddai'n ysgwyddo'r costau. Mae deialog rhwng y

Gweinyddwyr a CNC yn parhau ar y mater hwn ac yn y cyfamser mae fy swyddogion wedi cynnig cyflwyno cwmnïau cadwyn gyflenwi lleol a allai helpu i'w symud / gwaredu.

Byddaf yn parhau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau am y datblygiadau, gan fy mod yn gwerthfawrogi arwyddocâd y safle i Ynys Môn a rhanbarth ehangach Gogledd Cymru.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink that reads "Vaughan Gething". The signature is written in a cursive, flowing style.

Vaughan Gething AS/MS

Gweinidog yr Economi
Minister for Economy

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: MA-LG-0037-22

Paul Davies AS
Cadeirydd
Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Paul.Davies@senedd.wales

20 Mehefin 2022

Annwyl Paul,

Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Diwygiadau Amrywiol) 2022

Yn dilyn fy llythyr dyddiedig 27 Ebrill, yn hysbysu'r Pwyllgor fy mod yn rhoi cydsyniad i'r Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig osod Rheoliadau Lles Anifeiliaid (Diwygiadau Amrywiol) 2022, ysgrifennaf atoch i egluro y bydd y rheoliadau hyn yn cael eu gwneud o dan y weithdrefn gadarnhaol ac nid y weithdrefn negyddol.

Mae'r Rheoliadau bellach wedi'u gosod gerbron y Senedd o dan y weithdrefn gadarnhaol, lle byddant yn cael eu trafod a'u cymeradwyo cyn y gellir eu gwneud. Nid yw'r ddadl wedi'i threfnu eto. Byddaf yn cyhoeddi Datganiad Ysgrifenedig unwaith y bydd y Rheoliadau wedi'u gwneud.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad.

Cofion,

Lesley Griffiths AS/MS

Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
Minister for Rural Affairs and North Wales, and Trefnydd

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 10
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Y Gwir Anrhydeddus Mark Drakeford AS

Y Prif Weinidog

Mick Antoniw AS

Y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad

27 Mehefin 2022

Annwyl gyfeillion

Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol: Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol

Diolch am eich llythyrau dyddiedig 30 Mai, 9 Mehefin a 17 Mehefin 2022, sy'n darparu gwybodaeth i ni am ddatblygiadau sy'n gysylltiedig ag ail gyfarfod y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol. Diolch am roi gwybod inni y bydd y cyfarfod hwn yn cael ei gynnal ar 29 Mehefin, pan fyddwch yn trafod deddfwriaeth y DU a'r argyfwng costau byw.

O ystyried ystod eang y materion y gellir ymdrin â hwy yng nghyfarfodydd y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol, rydym o'r farn y byddai'n fuddiol pe gallech anfon copi o unrhyw ohebiaeth at bwyllgorau perthnasol y Senedd yn y dyfodol, mewn perthynas â chyfarfodydd (a diweddariadau dilynol) y mae eu hagendâu yn cynnwys eitemau sydd o fewn cylch gwaith y pwyllgorau dan sylw.

Edrychaf ymlaen at gael gwybodaeth am ganlyniad y cyfarfod ar 29 Mehefin.

O ystyried yr eitemau sydd wedi'u cynnwys ar agenda cyfarfod nesaf y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol, rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at y Pwyllgor Cyllid a Phwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies

Huw Irranca-Davies

Cadeirydd

Eitem 2.6

**Pwyllgor yr Economi,
Masnach a Materion Gwledig**

**Economy, Trade and
Rural Affairs Committee**

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddEconomi@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddEconomi
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddEconomi@senedd.cymru
senedd.wales/SeneddEconomy
0300 200 6565

Vaughan Gething AS
Gweinidog yr Economi

30 Mehefin 2022

Annwyl Weinidog,

Asesu ac Ardystio Cydymffurfiaeth UKCA

Ysgrifennaf atoch parthed Ed Evans, Cadeirydd Cynghrair Ffederasiwn Adeiladu Cymru (WCFA) a anfonodd ataf y llythyr sydd ynghlwm, sef llythyr a anfonwyd atoch ynghylch Asesu ac Ardystio Cydymffurfiaeth UKCA. Byddai'r Pwyllgor yn awyddus i glywed eich barn am y mater a'i effaith ar Gymru.

A fyddech cystal hefyd ag i amlinellu eich safbwyntiau ar y datrysiadau a gynigiwyd gan WCFA yn ei llythyr? Fel rhan o hyn, a allech amlinellu ymateb Llywodraeth Cymru i'r 'gofynion' ym mharagraff olaf ond un y llythyr ynghylch cydnabod y mater, y cwmpas o fewn pwerau datganoledig i weithredu ar y mater, a sylwadau ar y mater i Lywodraeth y DU?

Anfonwyd copi o'r llythyr hwn at Ed Evans.

Cofion cynnes,

Paul Davies AS

Cadeirydd: Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg | We welcome correspondence in Welsh or English.

e-mail to: correspondence.vaughan.gething@gov.wales

Mr Vaughan Gething MS
Minister for Economy
The Welsh Government
5th Floor, Tŷ Hywel
CARDIFF BAY
CF99 1NA

Friday, 10 June 2022

Dear Minister

UKCA CONFORMITY ASSESSMENT & CERTIFICATION: 01 JANUARY 2023

I am writing, as Chair of the Wales Construction Federation Alliance (WCFA), to ask for your assistance as Welsh businesses grapple with new UKCA conformity assessment & certification arrangements that replace CE Marking after 31 December this year.

Background

The UK Government is introducing a new “UK Conformity Assessed” mark for goods placed on the market in Great Britain from 1 January 2023. Ministers seek new powers to end the recognition of CE Marking in favour of UKCA Marking in the recently-passed Building Safety Act.

There is deep frustration among manufacturers & importers that, at present, there is no route to accept historic test data & reports from EU Notified Bodies for use in complying with UKCA Marking. This poses a particular problem for goods in relation to the Assessment and Verification of Performance (AVCP) System 3. If manufacturers and distributors want to continue selling their goods in Great Britain, they have to be re-tested and certified by an accredited UK Approved Body.

Industry Efforts

The Wales Construction Federation Alliance and others are concerned at the lack of progress between the UK Government and individual companies, trade associations and certification & testing bodies to prepare properly.

At the UK level, Welsh companies - along with other partners in England & Scotland - are collaborating to find ways round common problems through joint efforts in the UK Construction Leadership Council's Standards and Regulatory Alignment Group. For over 18 months, this group has met fortnightly to work through complex technical & legal difficulties involving (for example) Designated Standards, Approved Bodies, Technical Assessment Bodies and AVCP Systems.

For most companies, this means materials & products under the EU Construction Products Regulation 2011 (as amended in 2019 and 2020). The Department for Levelling Up, Housing & Communities is responsible for the CPR. The Department for Business, Energy & Industrial Strategy is responsible for other regulations applicable to manufacturing or building services. For example: the Lifts Regulations 2016; the Electrical Equipment (Safety) Regulations 2016; or the Supply of Machinery (Safety) Regulations 2008.

Capacity, Capability and Competence

There is insufficient testing capacity and capability for manufacturers to have their goods assessed and certified for the British market, using UK-based Approved Bodies, by the end of this calendar year. There are simply not enough approved companies or qualified people to conduct the huge number of assessments & certifications required to gain UKCA Marking in time.

For example: there are no UK Approved Bodies able to test:

- insulation: most types of pipe insulation and duct insulation;
- trench heating: most types for residential, commercial & municipal buildings;
- renders: several types of synthetic renders and render-based brick slips;
- glass: several types of coated and laminated glass inc. mirrors;
- plastic pipes: several types of thermoplastic pipes for underground drainage.

For other goods, there are scant few UK Approved Bodies available:

- radiators: only one approved company whose entire annual capacity is fully booked;
- fire doors: only two approved companies for smoke leakage tests;
- sealants: only one approved company - most tests take up to 3 months to allow for curing.

Catch 22

UK-based testing houses have stopped offering certain tests (or never did) because such tests are widely available in the EU - leading to gaps in the British market. The catch is that manufacturers are obliged to have goods tested to a standard that may no longer be accredited by UKAS, the national accreditation body - or by firms that no longer offer tests for various reasons - e.g. retirement of key staff not yet replaced. In effect, Whitehall will have (unwittingly) banned the sale of some goods that simply cannot be tested in the UK through no fault of the manufacturer.

The upshot is that with :

- a. continued uncertainty about as-yet-unknown future regulations,
- b. large capital costs for SMEs to invest in more or new equipment & facilities, and
- c. next-to-no time available to find and train specialist staff,

there is little appetite for businesses to take the plunge.

Consequences

With 5 months to go, those affected are exasperated that uncertainty, instability and confusion prevails. This is wholly unacceptable and adds to the specification, compliance & familiarisation costs that manufacturers face - notably the money being wasted on double-testing of goods.

Whitehall has told businesses to prepare for the end of CE Marking on 31 December 2022. Legislation is required but the DLUHC cannot give a firm date for this. The risk is that faced with ongoing difficulties - like higher raw material, energy, labour & transport costs and other inflationary pressures - businesses do not bother, hoping somebody will come up with answers in time.

There are reports of distributors notifying manufacturers that only UKCA Marked goods will be accepted - and that CE Marked goods will be rejected. This so-called "stock cleansing" prior to 31 December is unwise and likely to be destabilising for everybody concerned.

Solutions

The situation is already serious for British manufacturers who are spending hundreds of thousands of pounds on testing to both UK & EU standards. With 5 months to go, there are too many unresolved questions about post-2023 arrangements.

The obvious solutions are:

- the UK Government defers the 31 December 2022 date to allow time to work through the outstanding issues - notably to allow EU test reports to be used for a defined period of time after 1 January 2023.
- the Welsh and/or UK Governments find ways to support the fledging British testing market - perhaps financial - and encourage participants to boost overall capacity & capability.
- better still, London and Brussels negotiate an UK-EU Mutual Recognition Agreement where (for example) historic test results are accepted in both jurisdictions. This is politically difficult and the European Commission refuses to contemplate this.

The preferred solution is for ministers to pause now that the Building Safety Act is on the statute book - and take heed of what industry is telling them. The WCFA view is that deferring the 31 December 2022 date is obvious and necessary - and UK ministers should move quickly to say so and dispel uncertainty. Drafting the statutory instruments to bring in new provisions is critical, and must be done correctly to avoid unintended consequences that harm British businesses. It is sensible and pragmatic to delay the secondary legislation to allow business to prepare properly.

UKCA Marking also applies to machinery and equipment (especially spare parts). Worn or damaged parts needing replacement will be CE Marked - and in many cases, they will no longer be in

production - or not supplied in sufficient numbers to make it economically feasible to obtain UKCA Marking. This has serious implications for routine maintenance or breakdowns - e.g. lifts awaiting safety components. The preferred solution is to allow replacement parts to meet the rules as they applied when the machinery or equipment was installed and put into service.

Nex Steps

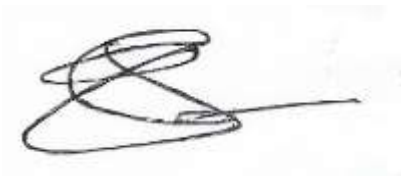
Despite industry's best efforts, decisions from UK ministers on various policy and procedural matters are long overdue. For example: whether (or not) manufacturers can sub-contract testing to EU27 companies when there is no test available in Great Britain. Only governments can provide solutions: businesses did not ask for these regulatory changes and we cannot pass laws.

If the situation described is not resolved, and soon, the logical conclusion is that goods cannot be sold after 1 January - and construction, house-building and property RMI will slow down or stop.

Our **'ask'** is for the Welsh Government to recognise the concerns expressed and to see if there is scope within devolved powers to assist. Any representations you can make to the UK Government on our behalf would be gratefully appreciated.

Thank you in anticipation.

Yours sincerely

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ed Evans', written over a light blue grid background.

Ed Evans

Chairman, Wales Construction Federation Alliance (WCFA)

Wales Construction Federation Alliance (WCFA) :

Our Alliance represents the six major construction, civil engineering and materials employer trade federations in Wales, namely, the:

- Civil Engineering Contractors Association (CECA) Wales
- Actuate UK
- Federation of Master Builders (FMB) Cymru
- Home Builders Federation (HBF) Wales
- Mineral Products Association (MPA) Wales
- Builders Merchants Federation (BMF) Wales

We have elected to work together to inform and influence the Welsh Government and other key decision makers to ensure that the best possible decisions are made for the economic, social and environmental well-being of Wales.

Rebecca Evans AS

Y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol

30 Mehefin 2022

Annwyl Rebecca

Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer Bil Banc Seilwaith y DU

Fel y gwyddoch, mae'r Pwyllgor Busnes wedi cyfeirio'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer Bil Banc Seilwaith y DU at nifer o bwyllgorau i'w ystyried, gan gynnwys y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith ('y Pwyllgor').

Yn ei gyfarfod ar 30 Mehefin, cytunodd y Pwyllgor y dylwn ysgrifennu atoch i holi am wybodaeth bellach / neu eglurhad ynghylch nifer o faterion sydd o ddiddordeb penodol inni, o ystyried ein cylch gwaith Heb ragfarnu safbwynt polisi presennol Llywodraeth Cymru ar y Bil, byddem yn croesawu ymateb gennych ar y cwestiynau a ganlyn.

1. I ba raddau y mae'r Bil, fel y'i drafftwyd, yn adlewyrchu blaenoriaethau polisi Llywodraeth Cymru mewn perthynas â buddsoddi mewn seilwaith?
2. I ba raddau yr ydych yn fodlon ag 'amcanion' y Banc a nodir yn adran 2(3)? A oes unrhyw amcanion eraill y credwch y dylid eu cynnwys, er enghraifft, mynd i'r afael â'r dirywiad mewn bioamrywiaeth?
3. Sut y bydd y Banc yn ystyried deddfwriaeth Cymru, er enghraifft Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, wrth wneud ei benderfyniadau o ran buddsoddi?
4. Mae llawer o'r manylion sy'n ymwneud ag egwyddorion craidd y Banc a'r paramedrau y bydd yn gweithredu oddi mewn iddynt wedi'u nodi yn Nogfen Fframwaith Banc Seilwaith y DU ('y Ddogfen Fframwaith'). I ba raddau yr ydych yn fodlon bod cydbwysedd priodol wedi'i daro rhwng y manylion

sydd wedi'u cynnwys yn y Bil a'r hyn a adawyd i'r Ddogfen Fframwaith nad yw'n rhwymol yn gyfreithiol, y cytunwyd arni gan Lywodraeth y DU?

5. Fel y nodwyd yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol, mae'r Ddogfen Fframwaith yn nodi "where an investment is primarily to support economic growth, the Bank will ensure that it does not do significant harm against its climate objective". A fyddech cystal â nodi eich dealltwriaeth o:

- ystyr 'significant harm' yn y cyd-destun hwn, a
- sut y bydd y Banc yn penderfynu a fydd buddsoddiad yn gwneud niwed sylweddol.

6. Er ei bod yn bosibl na fyddai penderfyniad buddsoddi penodol yn cyrraedd trothwy 'niwed sylweddol, efallai y byddai cyfres o benderfyniadau yn cael eu hystyried yn rhai a fyddai, ar y cyd, yn gwneud niwed sylweddol. Buasem yn ddiolchgar pe gallech nodi eich dealltwriaeth ynghylch i ba raddau a sut y bydd y Banc yn ystyried effaith gronol ei benderfyniadau buddsoddi.

7. I ba raddau yr ydych yn fodlon ag ystyr 'seilwaith' a nodir yn adran 2(5)? A oes unrhyw agweddau/mesurau eraill y credwch y dylid eu cynnwys yn yr ystyr?

8. Fel y'i drafftwyd, byddai'r Bil yn caniatáu i'r Banc ddarparu cymorth ariannol ar gyfer prosiectau seilwaith sy'n ymwneud â ffyrdd. I ba raddau y mae hyn yn cyd-fynd â blaenoriaethau trafndiaeth presennol Llywodraeth Cymru a'i hierarchiaeth trafndiaeth gynaliadwy?

9. Mae Llywodraeth y DU wedi nodi'n glir ei bwriad y dylid caniatáu i'r Banc ddarparu cymorth ariannol / benthyciadau ar gyfer prosiectau sydd â'r nod o wella effeithlonrwydd ynni mewn cartrefi. A allwch chi egluro a fydd hyn yn helpu i gefnogi Llywodraeth Cymru i gyflawni ei huchelgeisiau i ddatgarboneiddio stoc tai Cymru, a sut y bydd yn helpu?

10. Mae'r Ddogfen Fframwaith yn nodi mathau o brosiectau na ddylai'r banc eu cefnogi, gan gynnwys prosiectau sy'n ymwneud ag echdynnu, cynhyrchu, cludo a mireinio olew crai, nwy naturiol neu lo thermol gydag eithriadau cyfyngedig iawn. A fyddech cystal â nodi eich dealltwriaeth o'r 'eithriadau cyfyngedig iawn'.

11. A oes unrhyw fathau eraill o brosiectau y credwch na ddylid caniatáu i'r Banc eu cefnogi?

12. Gan gyfeirio at y polisi y sonnir amdano yng nghwestiwn 8, mae'r Nodiadau Esboniadol yn dweud "Caiff y polisi hwn ei ddiweddarau dros amser i adlewyrchu newidiadau ym mholisi a safonau rheoleiddio'r Llywodraeth". Sut y bydd Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod y newidiadau hyn yn adlewyrchu polisiâu neu safonau rheoleiddio sy'n dod o fewn cymhwysedd datganoledig?

13. Mae'r Bil yn creu pwerau dirprwyedig i alluogi'r Trysorlys i newid gweithgareddau'r Banc neu'r diffiniad o seilwaith gan ddefnyddio is-ddeddfwriaeth o dan y weithdrefn gadarnhaol yn Senedd y

DU. Pa drefniadau sydd ar waith i sicrhau yr ymgynghorir â Llywodraeth Cymru (a llywodraethau datganoledig eraill) cyn unrhyw newidiadau o'r fath?

14. Pa rôl fydd gan y Senedd o ran ystyried is-ddeddfwriaeth i newid gweithgareddau'r Banc neu'r diffiniad o seilwaith?

Rwyf yn anfon copi o'r llythyr hwn at Huw Irranca-Davies AS, Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad; Paul Davies AS, Cadeirydd, Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig; Peredur Owen Griffiths AS, Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid; a Julie James AS, y Gweinidog Newid Hinsawdd.

Byddwn yn ddiolchgar pe byddech yn ymateb erbyn 28 Gorffennaf 2022 fan bellaf.

Yn gywir,

Llyr Gruffydd AS,
Cadeirydd Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg

We welcome correspondence in Welsh or English

Eitem 2.8

**Pwyllgor yr Economi,
Masnach a Materion Gwledig**

**Economy, Trade and
Rural Affairs Committee**

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddEconomi@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddEconomi
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddEconomy@senedd.wales
senedd.wales/SeneddEconomy
0300 200 6565

Elin Jones AS

Cadeirydd y Pwyllgor Busnes

Senedd Cymru

30 Mehefin 2022

Annwyl Lywydd,

Fel y gwyddoch, cyfeiriodd y Pwyllgor Busnes y Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol ar gyfer Bil Banc Seilwaith y DU a'r Bil Masnach (Awstralia a Seland Newydd) at Bwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig. Cafodd y Memoranda hyn eu cyfeirio at nifer o Bwyllgorau. Fe wnaeth y Pwyllgor Busnes annog y Pwyllgorau i drafod y Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol a phenderfynu pa Bwyllgor fyddai'n arwain ar y gwaith craffu hwn o safbwynt polisi.

Yn dilyn y trafodaethau hyn, er mwyn osgoi dyblygu, bydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig yn cadw llygad ar y Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol ond nid yw'n bwriadu cyflwyno adroddiad ar y naill na'r llall ar hyn o bryd.

Cofion cynnes,

Paul Davies AS

Cadeirydd: Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg / We welcome correspondence in Welsh or English.

Dr Chris Llewelyn

Prif Weithredwr / Chief Executive

Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
Welsh Local Government Association

Un Rhodfa'r Gamlas

Heol Dumballs

Caerdydd

CF10 5BF

Ffôn: 029 2046 8600

One Canal Parade

Dumballs Road

Cardiff

CF10 5BF

Tel: 029 2046 8600

Ein Cyf / Our Ref:

Dyddiad / Date: 27 Mehefin 2022

Gofynnwch am / Please ask for: Tim Peppin

Llinell uniongyrchol / Direct line: 07747 483761

Ebost / Email: tim.peppin@wlga.gov.uk

Paul Davies AoS

Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Y Senedd

Bae Caerdydd

CF99 1SN

Trwy e-bost:

Annwyl Mr. Davies

Ymchwiliad i Reoliadau Adnoddau Dŵr (Rheoli Llygredd Amaethyddol) (Cymru) 2021

Rwy'n deall bod gan eich pwyllgor, fel rhan o'r ymchwiliad uchod, ddiddordeb mewn deall a fydd y Rheoliadau'n effeithio ar awdurdodau lleol ar draws Cymru.

Rwyf wedi gofyn i'r cynghorau am adborth ar hyn ac er mai nifer cyfyngedig o ymatebion a gefais, gallaf gyflwyno'r sylwadau canlynol:

- Mae'n ymddangos bod y sefyllfa yn effeithio ar wasanaethau cynllunio, gyda rhai'n dweud eu bod wedi gweld cynnydd mewn ceisiadau am storio gwrtaith.
- Mae un cyngor hefyd yn dweud nad ydynt yn derbyn cymaint o geisiadau am unedau da byw dwys. Mae'r cyngor hwn yn amau bod yr her o reoli'r gwrtaith a gynhyrchir yn yr unedau hyn mewn cydymffurfiaeth â'r rheoliadau yn ffactor cyfrannol oherwydd y bydd yn anoddach rhoi'r gwrtaith ar y tir ac y bydd felly angen dod o hyd i atebion eraill.
- Awgrymwyd hefyd y daw effeithiau anuniongyrchol yn sgil y rheoliadau e.e. mwy o resymau i ffermydd edrych ar ddargyfeirio eu gweithrediadau gyda hynny o bosibl yn

Croesawn ohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg a byddwn yn ymateb i ohebiaeth yn yr un iaith. Ni fydd defnyddio'r naill iaith na'r llall yn arwain at oedi.

We welcome correspondence in Welsh and English and will respond to correspondence in the same language. Use of either language will not lead to a delay.

wlga.cymru

wlga.wales

@WelshLGA

arwain at gynhyrchu ceisiadau eraill.

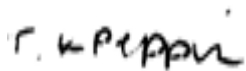
- Roedd un o Adrannau Priffyrdd yr awdurdodau lleol yn rhagweld y bydd cynnydd yn y galw am brosesu ceisiadau caniatâd cyrsiau dŵr cyffredin o dan Adran 23 o Ddeddf Draenio Dŵr 1991.

Yn fwy cyffredinol, mae llawer o gynghorau wedi bod yn delio â'r her o lefelau ffosffad mewn afonydd/cyrsiau dŵr. Mae hon yn broblem benodol i'r rhai hynny sydd ag Ardaloedd Cadwraeth Arbennig Afonydd. Mae'n rhaid i unrhyw ddatblygiad newydd yn yr ardaloedd hyn allu profi y bydd yn niwtral o ran maethynnau er mwyn rhwystro lefelau ffosffad rhag codi ymhellach. Mae hyn yn arwain at oedi gyda cheisiadau cynllunio ac mewn rhai achosion, at eu gwrthod. Mae hyn hefyd yn berthnasol i'r angen i sicrhau cydymffurfiaeth o dan reoliadau Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010, yn eu rôl fel awdurdodau cynllunio. Mewn rhai achosion mae oedi gyda Chynlluniau Datblygu Lleol oherwydd materion yn ymwneud a ffosffadau.

Mae angen dynodi mesurau a fydd yn gallu lleihau lefelau ffosffad er mwyn creu 'lle' i ddatblygiadau newydd ddigwydd. Gallai hynny gynnwys gweithio gyda ffermwyr i gymryd camau i leihau dŵr sy'n llifo o dir amaethyddol gan fod astudiaethau priodoli ffynonellau wedi dynodi tir amaethyddol fel un o'r ffactorau sy'n cyfrannu'n fwyaf arwyddocaol at lefelau ffosffad uchel. Mae Byrddau Rheoli Maethynnau'n cyfarfod ar lefel leol i gyfrifo lefelau ffosffad ac i ddynodi mesurau lliniaru. Er nad yn uniongyrchol berthnasol i gyflwyniad y rheoliadau hyn, mae'n amlwg bod cysylltiad agos rhwng y ddau fater.

Hyderaf y bydd yr adborth hwn o gymorth i chi gyda'ch ymchwiliad.

Yn gywir

Tim Peppin
Cyfarwyddwr Adfywio a Datblygu Cynaliadwy

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
SeneddLJC@assembly.cymru

Paul Davies AS
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig
SeneddEconomy@senedd.cymru

4 Gorffennaf 2022

Annwyl Paul a Huw,

Dyma eich hysbysu, yn unol â'r Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol, fod cyfarfod y Fforwm Gweinidogol ar gyfer Masnach wedi'i drefnu ar gyfer 5 Gorffennaf 2022.

Bydd yr agenda yn cynnwys:

- adolygiad o gylch gorchwyl y grŵp (noder ar ôl cytuno ar y cylch gorchwyl bydd y grŵp yn trosglwyddo i'r Grŵp Rhyng-weinidogol (Masnach))
- yr wybodaeth ddiweddaraf am Femoranda Cyd-ddealltwriaeth ag UDA
- yr wybodaeth ddiweddaraf am drafodaethau'r cytundeb masnach rydd rhwng y DU ac India

Anfonaf ragor o wybodaeth atoch ar ôl y cyfarfod.

Yn gywir,

Vaughan Gething AS
Gweinidog yr Economi

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

YPCCGB@llyw.cymru PSCGMET@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf: MA/LG/2084/22

Paul Davies AS
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi,
Masnach a Materion Gwledig

Paul.Davies@senedd.wales

5 Gorffennaf 2022

Annwyl Paul,

Yn dilyn fy llythyr atoch, dyddiedig 25 Mai, ymrwymais i'ch hysbysu pan fyddai crynodeb o ymatebion y DU i'r ymgynghoriad ar y Cyd-ddatganiad drafft ar Bysgodfeydd wedi'i gyhoeddi.

Mae dolen amgaeedig i'r Crynodeb o Ymatebion a gyhoeddwyd ar 1 Gorffennaf.
[Cyd-ddatganiad ar Bysgodfeydd | LLYW.CYMRU](#)

Cofion,

Lesley Griffiths AS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 24
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Cadeirydd, y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc, ac Addysg
Cadeirydd, Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a
Seilwaith
Cadeirydd, Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg,
Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol
Cadeirydd, Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion
Gwledig
Cadeirydd, y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder
Cymdeithasol
Cadeirydd, y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Cadeirydd, y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r
Cyfansoddiad
Cadeirydd, y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai

6 Gorffennaf 2022

Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2023-24

Annwyl Gadeiryddion y Pwyllgorau

Ymgysylltiad y Gyllideb

Ar 11 Ebrill, ysgrifennais i roi gwybod ichi am raglen ymgysylltu'r Pwyllgor Cyllid ar gyfer ei waith craffu ar Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2023-24 sydd ar ddod. Mae'r Pwyllgor bellach wedi cwblhau ei dri maes ymgysylltu:

- digwyddiad i randdeiliaid yn Sefydliad y Glowyr Llanhilledd;
- gweithdy gydag aelodau o Senedd Ieuenctid Cymru; a
- grwpiau ffocws gyda'r cyhoedd yng Nghymru.

Mae adroddiad ymgysylltu wedi'i gyhoeddi sy'n crynhoi'r ymatebion a gawsom yn ystod ein gwaith ymgysylltu.

Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

 SeneddCyllid@senedd.cymru

 0300 200 6565

Welsh Parliament
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

 SeneddFinance@senedd.wales

 0300 200 6565

Dadl yn y Cyfarfod Llawn ar flaenoriaethau gwariant Llywodraeth Cymru

Ar 13 Gorffennaf, bydd y Pwyllgor yn cynnal dadl yn y Cyfarfod Llawn ar flaenoriaethau gwariant Llywodraeth Cymru a bydd yr adroddiad ymgysylltu y cyfeirir ato uchod yn cael ei gynnwys fel dogfen ategol ar gyfer y ddadl.

Credwn fod y ddadl hon yn rhoi'r cyfle gorau i'r Aelodau ddylanwadu ar flaenoriaethau gwariant Llywodraeth Cymru cyn llunio'r gyllideb ddrafft yn yr hydref a byddwn yn annog y Pwyllgorau i gyfrannu at y ddadl bwysig hon a phwyso am weithredu yn eu meysydd diddordeb.

Yr amserlen a'r dull o graffu ar y gyllideb

Yn dilyn y cyhoeddiad gan Lywodraeth y DU y llynedd am setliad aml-flwyddyn, roedd y Pwyllgor wedi gobeithio y byddem yn dychwelyd i broses 'cyllideb arferol' eleni, ar ôl sawl blwyddyn o graffu cyfyngedig. Fodd bynnag, mae'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol wedi ysgrifennu i egluro na fydd y diffyg sicrwydd ynghylch y pwysau sylweddol sy'n wynebu cynlluniau gwariant Llywodraeth Cymru yn cael ei ddatrys hyd nes bod Llywodraeth Cymru yn gwybod a fydd ei setliad yn newid mewn unrhyw ddigwyddiad Cyllidol yr Hydref yn y DU.

Gofynnodd y Gweinidog am farn y Pwyllgor ar yr amserlen a ffefrir ar gyfer cyhoeddi'r gyllideb ddrafft, gyda'r opsiwn a ffefrir gennym sef ei fod yn cael ei gyhoeddi ym mis Hydref i alluogi wyth wythnos ar gyfer gwaith craffu, gyda'r gyllideb derfynol yn cael ei chyhoeddi ym mis Rhagfyr.

Mae'r Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd bellach wedi ysgrifennu at y Pwyllgor Busnes i'w hysbysu bod Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyhoeddi'r cyllidebau drafft amlinellol a manwl gyda'i gilydd erbyn 13 Rhagfyr fan bellaf neu o fewn pedair wythnos i gyllideb yr hydref Llywodraeth y DU. Cadarnhaodd y Trefnydd hefyd y bydd yn diweddarau amserlen y gyllideb yn nhymor yr hydref, cyn gynted ag y bydd manylion digwyddiad cyllidol y DU yn hysbys.

O ystyried y bydd cyhoeddi'r gyllideb ddrafft yn cael ei ohirio eto eleni, bydd galwad y Pwyllgor am dystiolaeth yn digwydd ym mis Medi. Byddaf yn ysgrifennu atoch eto gyda rhagor o wybodaeth am yr ymgynghoriad, ac unrhyw ddiwygiadau i amserlen y gyllideb, maes o law.

Protocol Proses y Gyllideb

Mae Protocol Proses y Gyllideb rhwng y Senedd a Llywodraeth Cymru wedi bod ar waith ers 2017. Mae'r protocol yn nodi'r ddealltwriaeth rhwng y Pwyllgor Cyllid a Llywodraeth Cymru ar y trefniadau gweinyddol ar gyfer craffu ar y gyllideb ddrafft flynyddol a materion eraill sy'n gysylltiedig â'r gyllideb.

Dyma'r bedwaredd flwyddyn yn olynol lle nad yw proses dau gam y gyllideb wedi'i defnyddio ac mae gwaith craffu wedi'i gwtogi oherwydd amgylchiadau eithriadol. Er ein bod yn cydnabod bod oedi wedi digwydd oherwydd ansicrwydd cyllid gan Lywodraeth y DU, mae prosesau cyllidebol byrrach yn dod yn gyffredin ac, fel Cadeirydd, nid wyf yn dymuno cael trafodaethau tebyg ynghylch materion amserlennu flwyddyn ar ôl blwyddyn.

Am y rheswm hwn, rwyf wedi gofyn i'r Gweinidog ymrwmo i adolygiad o brotocol proses y gyllideb cyn rownd y gyllideb ar gyfer 2024-25 i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn addas at y diben.

Os oes gennych unrhyw sylwadau am brofiad eich Pwyllgor o graffu ar y gyllideb, byddwn yn ddiolchgar o glywed gennych.

Os oes gennych gwestiynau am unrhyw agwedd ar broses y gyllideb ddrafft, mae croeso ichi gysylltu â mi neu Owain Roberts, Clerc y Pwyllgor Cyllid, ar 0300 200 6388 neu yn seneddcyllid@senedd.cymru.

Yn gywir

Peredur Owen Griffiths AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu'n Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf: VG/0719/22

Paul Davies AS
Cadeirydd
Pwyllgor yr Economi Masnach a Materion Gwledig
SeneddEconomy@senedd.cymru

8 Gorffennaf 2022

Annwyl Paul,

Yn ystod y sesiwn dystiolaeth a fynychais ar 15 Mehefin, darperais fanylion i'r Pwyllgor ynghylch unrhyw arian nas gwariwyd a gafodd ei ddychwelyd i Drysorlys Cymru.

Nid oedd y cyllid a dderbyniodd Llywodraeth Cymru oddi wrth Lywodraeth y DU mewn perthynas â COVID-19 wedi'i neilltuo at unrhyw ddiben penodol. Penderfynodd Gweinidogion Cymru sut a ble y câi unrhyw gyllid yng Nghymru ei flaenoriaethu a'i wario.

Yn ystod 2021–22, dyrannodd Llywodraeth Cymru £200 miliwn i gefnogi economi Cymru yn ystod y pandemig – defnyddiwyd yr arian i gyd.

Felly, hyd yn hyn, ni ddychwelwyd unrhyw gyllid yn ymwneud ag adfer busnesau i Drysorlys Cymru nac i Drysorlys EM ar gyfer ei aiddyrannu.

Yn gywir,

Vaughan Gething AS
Gweinidog yr Economi
Minister for Economy

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 28
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ein cyf: MA-VG-0729-22

Paul Davies AS
Cadeirydd
Pwyllgor yr Economi Masnach a Materion Gwledig
SeneddEconomy@senedd.cymru

8 Gorffennaf 2022

Annwyl Paul,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 20 Mehefin ynghylch y cysylltiad â Horizon Ewrop. Yn benodol, gwnaethoch ofyn am fanylion y trafodaethau rhwng swyddogion Llywodraeth Cymru a swyddogion Llywodraeth y DU, yn ogystal ag effaith dewisiadau amgen posibl gan Lywodraeth y DU ar Gymru. Yn amlwg mae'r maes hwn a sawl maes arall yn wynebu ansicrwydd ac amhendranrwydd yn dilyn cyfres o ymddiswyddiadau a threfniadau dros dro ymhlith gweinidogion y DU.

Mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn cymryd rhan mewn cyfarfodydd rheolaidd ac ad hoc gyda Llywodraeth y DU. Mae Llywodraeth y DU wedi defnyddio'r cyfarfodydd i amlinellu ei chynlluniau a gwahodd sylwadau. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymateb mewn modd adeiladol, gan herio pan oedd hynny'n briodol.

Roedd Grŵp Technegol Ymchwil ac Arloesi Rhyngwladol BEIS yn fforwm misol a oedd yn rhedeg am nifer o flynyddoedd ac a oedd yn arbennig o weithgar yn 2019 ac 2020, yn aml yn trefnu sesiynau ad hoc ar agweddau penodol, fel partneriaethau â'r UE. Roedd swyddogion o'r gwledydd datganoledig a BEIS yn trafod rhaglenni'r UE, paratodau rhag ofn nad oedd cytundeb, a materion eraill sy'n effeithio ar ymchwil ac arloesi rhyngwladol, fel fisâu. Er bod BEIS wedi rhoi'r gorau i gynnal y grŵp yn rheolaidd, mae grwpiau eraill wedi ymgymryd â'r prif agweddau ar eu gwaith.

Sefydlwyd Bwrdd Dewisiadau Amgen ar gyfer y DU gan BEIS am gyfnod yn 2019 i fynd i'r afael â'r potensial ar gyfer Brexit heb gytundeb. Roedd y gwledydd datganoledig yn cael eu cynrychioli ar y bwrdd hwn ac mae'r opsiynau a gafodd eu trafod yn parhau i fod yn sail i'r dewisiadau amgen presennol. Serch hynny, roedd yn amlwg y byddai'r penderfyniadau ynghylch dewisiadau amgen yn cael eu gwneud y tu allan i'r ystafell honno ac yn y pen draw ar lefel uchaf Llywodraeth y DU.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Amlygodd adolygiad Smith-Reid "Changes and Choices"¹, y cyfrannodd Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid eraill o Gymru ato, rôl y Cronfeydd Strwythurol yma ac roedd yn cynnwys dwy astudiaeth achos yng Nghymru.

Hefyd, mae dau gyfarfod y flwyddyn wedi cael eu cynnal rhwng swyddogion Llywodraeth Cymru (dan arweiniad y Prif Gynghorydd Gwyddonol) a Chadeirydd a Phrif Swyddog Gweithredol UKRI, lle trafodwyd Horizon Ewrop a dewisiadau amgen.

Yn ystod y misoedd diwethaf, yn ôl pob golwg mae cyfarfod Cyllidwyr Ymchwil ac Arloesi'r DU wedi disodli'r Grŵp Technegol fel y fforwm ar gyfer rhannu gwybodaeth am ddewisiadau amgen. Mae hyn yn dangos bod Horizon Ewrop, i ryw raddau, yn cael ei brif ffrydio i'r agenda ehangach, yn hytrach na bod yn drafodaeth dechnegol ar wahân. Hefyd, yn ystod yr wythnosau diwethaf, mae swyddogion Swyddfa Gwyddoniaeth Llywodraeth Cymru wedi cael cyfarfodydd wythnosol ag Uwch Swyddog BEIS sy'n gyfrifol am ddatblygu 'Cynllun B' yn lle Horizon Ewrop. Mae'r cyfarfodydd hyn wedi bod yn onest ac yn adeiladol ac rydym wedi codi problemau a phrofiadau o safbwynt Cymru, sydd wedi cael eu nodi gan Uwch Swyddog Beis sy'n gyfrifol am Gynllun B a'i dîm. O leiaf ar lefel swyddogion BEIS, mae awydd cryf i gynnal deialog gydweithiol ystyrlon a gonest ond fe'i gwnaed yn glir mai Gweinidogion y DU fydd yn gwneud y penderfyniadau terfynol mewn perthynas â materion Cynllun B.

Mae Gweinidogion Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno ein safbwynt mewn cyfarfodydd gweinidogion addysg pedair ochr, Pwyllgor Cabinet y DU ar Brydain Fyd-eang (Gweithrediadau) ac mewn gohebiaeth. Ysgrifennais at Weinidog y DU dros Wyddoniaeth, Ymchwil ac Arloesi ar 13 Mehefin yn gofyn am drafodaeth bellach am ddewisiadau amgen, ac yn ailadrodd yr angen dybryd am warant estynedig neu gynllun ariannu trydedd wlad.

Mae'n deg dweud, er bod Llywodraeth y DU wedi trin Llywodraeth Cymru fel ymgynghorai yn hytrach na llywodraeth sydd â chyfrifoldeb mewn meysydd perthnasol, fod BEIS wedi gwrandao ac ystyried buddiannau Cymru lle mae'r rhain yn cyd-fynd â buddiannau rhanddeiliaid eraill. Roedd hyn yn wir yn achos y polisi i geisio cysylltiad â Horizon Ewrop, a oedd hyd yn oed yn 2019 yn dal i gael ei "archwilio" gan Lywodraeth y DU. Mae tir cyffredin hefyd o ran yr angen am warant trydedd wlad sy'n addas i'r diben, a phwysigrwydd rhaglenni doethuriaeth a chymrodoriaeth yr UE i'r dirwedd ymchwil.

O ran datganoli cyllid neu benderfyniadau, gan ystyried symud i ffwrdd o gronfeydd strwythurol yr UE yng Nghymru, neu deilwra ymyriadau i Gymru, bu llai o gynnydd a momentwm. Dyma enghraifft arall o'r ffordd y mae Llywodraeth y DU wedi tynnu yn ôl gyfrifoldebau datganoledig Llywodraeth Cymru a Senedd Cymru.

Mewn perthynas â'r ail gwestiwn y gwnaethoch ei ofyn, cafodd y meysydd eang a gynigiwyd gan Lywodraeth y DU eu trafod yn ystod y cyfnod cynllunio ar gyfer dim cytundeb, ac fe'u disgrifiwyd ym Map Ymchwil a Datblygu'r DU yn 2020, gan adeiladu ar Strategaeth Ymchwil ac Arloesi Ryngwladol 2019.

Roedd Map Ffordd Ymchwil a Datblygu'r DU yn glir; pe na bai'r DU yn cysylltu'n ffurfiol â Horizon Ewrop neu Euratom R&T, y byddai'n gweithredu dewisiadau amgen uchelgeisiol cyn gynted â phosibl, gan gynnwys cronfa ar gyfer grantiau i ymchwilwyr yn gynnar, yng nghanol ac yn hwyr yn eu gyrfa, yn ogystal â chynyddu a gwella cynlluniau domestig a darparu cyllid ar gyfer cadw pobl dalentog o dramor. Roedd hefyd yn amlwg bod y DU yn bwriadu cefnogi partneriaid yn y DU i gymryd rhan mewn cynlluniau Ewropeaidd sydd ar

1

agor i drydydd gwledydd. Roedd cynlluniau hefyd i fynd ar drywydd cyfleoedd strategol gyda gwledydd unigol.

Ym Mhwyllgor Gwyddoniaeth a Thechnoleg Tŷ'r Cyffredin ar 15 Mehefin, nododd Gweinidog Gwyddoniaeth y DU ei syniadau presennol ar "Gynllun B", h.y. dewisiadau amgen i gysylltiad â Horizon Ewrop. Roedd hyn yn cynnwys cynigion ar gyfer talent, diwydiant ac arloesi, a gwaith amlochrog a dwyochrog ar heriau byd-eang. Byddai buddsoddiadau mewn seilwaith ac, yn hollbwysig, warant trydedd wlad i'r rhai sy'n cydweithio yn Horizon Ewrop yn cyd-fynd â'r ffrydiau hyn. Nododd y Gweinidog fod trafodaethau â'r Trysorlys am fanylion y cyllid a fyddai'n cael ei ddyrannu'n mynd rhagddynt. Nododd hefyd fod y Canghellor wedi bod yn glir iawn y bydd yr arian a oedd yn cael ei neilltuo ar gyfer ymchwil Horizon yn parhau i gael ei neilltuo ar gyfer ymchwil.

Rydym wedi cael gwybod am waith gan swyddogion BEIS i ddatblygu'r cynlluniau ar gyfer dewisiadau amgen a pharatoi ar gyfer eu gweithredu. Rydym yn disgwyl i fersiwn gyhoeddus o'r "prosbectws" a'r cynlluniau trosiannol cyntaf gael eu cyhoeddi cyn toriad yr haf, ac i'r gwaith o'u weithredu ddechrau yn yr hydref. Yn y cyfamser, mae BEIS wedi rhoi sicrwydd inni fod camau ar y gweill i drafod yn ehangach ac yn fanylach â'r sector. Maent wedi contractio ymgynghorwyr i gynnal sesiynau gyda rhanddeiliaid, gyda'r sesiwn olaf ar 6 Gorffennaf.

Mae'n debygol, hyd yn oed ar ôl i brosbectws dewisiadau amgen y DU gael ei gyhoeddi, y bydd cwestiynau pellach ynghylch manylion y ffordd y bydd Cynllun B yn berthnasol i Gymru. Efallai y bydd cwestiynau am fecanweithiau cyflawni, unrhyw fformiwlâu a ddefnyddir, sut y penderfynir ar unrhyw dargedu, manylion yr amodau, tryloywder, amserlenni, ac integreiddio â pholisïau eraill megis fisâu a chymorth gwladwriaethol. Bron yn syth, gallai fod cwestiynau ynghylch beth fydd yn digwydd ar ôl y cyfnod pontio cychwynnol, a fydd y dyraniad cyllideb presennol cyfan yn cael ei ddefnyddio a pha gyllideb fydd ar gael wedyn. Bydd angen i'r mecanweithiau gweithredu ailadeiladu hyder y sector mewn amgylchiadau heriol.

Mae'n annhebygol, yn ôl pob golwg, y bydd Cynllun B y DU yn rhoi llawer o ystyriaeth i'r ffaith bod sefydliadau ymchwil Cymru a busnesau arloesol wedi manteisio ar gronfeydd strwythurol yn fwy na rhannau eraill o'r DU. Mae'n bosibl y bydd ein sefydliadau o dan anfantais o'u cymharu â rhanbarthau nad ydynt wedi defnyddio'r ERDF ar gyfer ymchwil mor helaeth a rhanbarthau sydd wedi dibynnu mwy ar Horizon 2020. Mae risg hefyd y bydd cynlluniau'r DU yn llywio agenda a osodir yn ganolog nad yw'n ystyried rhaglenni ac anghenion ymchwil a datblygu yng Nghymru. Wrth gwrs, byddwn yn parhau i adeiladu ar ein perthynas dda ag UKRI a BEIS er mwyn rhoi'r cyfle gorau posibl i Gymru o dan unrhyw raglenni newydd.

Serch hynny, yng nghyd-destun cael ein hallgáu ymhellach o Horizon Ewrop, mae llawer sy'n gadarnhaol am Gynllun B newydd y DU, os gall y Cabinet a'r Trysorlys ei gymeradwyo'n gyflym. Yn gyntaf, os cyhoeddir cynllun ariannu trydedd wlad cynhwysfawr ar gyfer blynyddoedd nesaf Horizon Ewrop, gellir cydweithio unwaith eto ar sail fwy sefydlog am gyfnod. Mae'n amlwg bod y cynllun yn ceisio mynd i'r afael â'r bylchau mawr a grëwyd gan ddiffyg cysylltiad, mae'n elwa ar flynyddoedd o adborth gan y sector ac yn ôl pob golwg mae ganddo'r cyllid a'r ethos i fanteisio ar gyfleoedd.

Os gwneir y penderfyniad anffodus i gychwyn "Cynllun B" amgen mewn perthynas a Horizon Ewrop, dylid gwneud hyn cyn gynted ag y bo modd, gan fod cynnal y sefyllfa ansicr bresennol lle nad oes gennym gysylltiad na dewis amgen credadwy yn niweidiol i Gymru.

Un o'r dadleuon dros ddewisiadau amgen domestig yw'r achos ariannol y byddai rhagor o gyllid yn cyrraedd ymchwil ac arloesi yn y DU, ar draul rhai o fanteision anghyffwrddadwy

plattform amlochrog a brandiau sefydledig. Rwyf wedi'i gwneud yn glir bod yn rhaid i Lywodraeth y DU gyflawni ei hymrwymiad i drosglwyddo'n llawn y £6 biliwn o gyllid a glustnodwyd ar gyfer Horizon Ewrop yng nghylch gwariant presennol Cynllun B. Os caiff Cynllun B ei roi ar waith, byddwn yn annog sefydliadau yng Nghymru i wneud cais ac i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'm swyddogion am y cynnydd.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink that reads "Vaughan Gething". The signature is written in a cursive, flowing style.

Vaughan Gething AS/MS
Gweinidog yr Economi
Minister for Economy

**Pwyllgor yr Economi,
Masnach a Materion Gwledig**

**Economy, Trade and
Rural Affairs Committee**

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddEconomi @senedd.cymru
senedd.cymru/ SeneddEconomi
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddEconomy@senedd.wales
senedd.wales/ SeneddEconomy
0300 200 6565

Vaughan Gething AS
Gweinidog yr Economi

20 Mehefin 2022

Annwyl Vaughan,

Diolch am ddod i'n cyfarfod ar 15 Mehefin.

O ran Horizon Ewrop, gwnaethoch sôn efallai y cawn aelodaeth gyswllt a bod hynny'n dibynnu ar drafodaethau rhwng y DU a'r Undeb Ewropeaidd. Os na fydd hynny'n digwydd, gwnaethoch sôn y byddai angen cynllun B a bydd hynny'n cael effaith uniongyrchol ar ymchwil a gweithgarwch busnes hefyd.

Mae Horizon Ewrop yn faes sydd o ddiddordeb brwd i lawer o'n rhanddeiliaid. Byddwn yn ddiolchgar pe baech yn ymhelaethu ar y canlynol:

- Unrhyw drafodaethau rhwng Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU ynghylch Horizon Ewrop; a
- Beth yw eich dealltwriaeth o sut olwg allai fod ar 'Gynllun B', a beth yw eich barn ar yr effaith bosibl y byddai symud i Gynllun B yn ei chael ar Gymru?

Cofion cynnes,

Paul Davies AS

Cadeirydd: Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg | We welcome correspondence in Welsh or English.

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru

12 Gorffennaf 2022

Annwyl Huw,

Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol: Y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol

Yn dilyn fy llythyr 17 Mehefin, rwyf wedi cyhoeddi [Datganiad Ysgrifenedig](#) Gweinidogol yn crynhoi'r trafodaethau a gafwyd yn y cyfarfod.

Fel rhan o'r Datganiad hwnnw, rwyf wedi cadarnhau y bydd cyfarfod nesaf y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol yn cael ei gynnal ym mis Medi o dan gadeiryddiaeth Llywodraeth Cymru, yn unol â'r trefniadau ar gyfer cylchdroi'r sawl sy'n cadeirio. Byddaf yn darparu diweddariad ysgrifenedig ar drefniadau'r cyfarfod nesaf maes o law, a fydd yn cynnwys y dyddiad a'r eitemau sy'n debygol o fod ar yr agenda.

Yn sgil eich llythyr dyddiedig 27 Mehefin, bydd copïau o'r ohebiaeth ynghylch cyfarfodydd y dyfodol yn cael eu hanfon i Bwyllgorau eraill y Senedd, os bydd eitemau ar yr agenda (a diweddariadau cyfarfodydd dilynol) yn debygol o fod yn rhan o'u cylch gwaith. Felly, rwyf wedi anfon copi o'r llythyr hwn i'r Pwyllgor Cyllid a Phwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig.

Yn gywir,

Mick Antoniw AS/MS
Y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad
Counsel General and Minister for the Constitution

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Mick.Antoniw@llyw.cymru
Correspondence.Mick.Antoniw@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Eitem 3

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon